

Mediacje w sprawach rodzinnych

Możliwości polubownego
rozwiązywania sporów w rodzinie

EDUKACJA PRAWNA - SPRAWY RODZINNE

Stowarzyszenie na Rzecz Wsparcia
Rodziny „Strefa Rodziny”

POZnań*

Niniejszy poradnik został opracowany przez Stowarzyszenie na Rzecz Wsparcia Rodziny „Strefa Rodziny” w ramach realizacji zadania publicznego pn. „Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa prawnego oraz edukacji prawnej”. Zadanie jest realizowane ze środków Miasta Poznań na podstawie umowy o powierzenie realizacji zadania publicznego.

POZnań*

strefa rodziny

Wydawca:
Stowarzyszenie na Rzecz Wsparcia Rodziny
„Strefa Rodziny”
Osiedle Stare Żegrze 131/3, 61-249 Poznań
KRS: 0000540510

kontakt@strefarodziny.org
www.strefarodziny.org

Stan prawny na 1 października 2019 r.

Spis treści

Czym jest konflikt?	5
Mediacja rodzinna	9
Zasady mediacji rodzinnej	9
Korzyści z mediacji rodzinnej	10
Mediator	11
Koszty mediacji	14
Wszczęcie mediacji	16
Mediacja umowna	16
Protokół mediacji	19
Ugoda mediacyjna	20
Wzory pism	21
Wzór wniosku o skierowanie stron do mediacji w toku trwającego postępowania sądowego	22
Wzór ugody mediacyjnej w sprawie o alimenty	24
Wzór wniosku o zatwierdzenie przez sąd ugody mediacyjnej ...	27
Wzór wniosku o zwolnienie z kosztów postępowania mediacyjnego	29
Formularz oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania	31

Czym jest konflikt?

Z konfliktem mamy do czynienia, kiedy jednocześnie spotykają się co najmniej dwa różne spojrzenia na rzeczywistość, postawy, koncepcje, pomysły, poglądy, przekonania, interesy, cele, wartości, uczucia, bądź potrzeby, a rozbieżność ta nie jest przez strony akceptowana i dochodzi do sporu.

Niewątpliwie konflikt jest zjawiskiem nieuniknionym i nie ma możliwości całkowitej eliminacji takich sytuacji z naszego życia. Wynikają one z samej natury relacji międzyludzkich. Pewne jest jednak, że można nauczyć się jak im zapobiegać, minimalizować ich potencjalnie negatywne skutki oraz rozwiązywać z korzyścią dla zaangażowanych stron.

Ujawnienie się konfliktu jest uzależnione w znacznej mierze od tego, w jaki sposób postrzegana jest i rozumiana określona sytuacja, a także od przyjętej strategii radzenia sobie z sytuacjami konfliktowymi. Z tego też względu często zdarza się, że dane okoliczności są postrzegane zupełnie odmiennie przez każdą ze stron. To, co dla jednej strony jest neutralne, druga może postrzegać jako źródło konfliktu. Również przyjmowane strategie radzenia sobie z konfliktem są zależne od indywidualnych predyspozycji oraz dotychczasowych doświadczeń danej osoby.

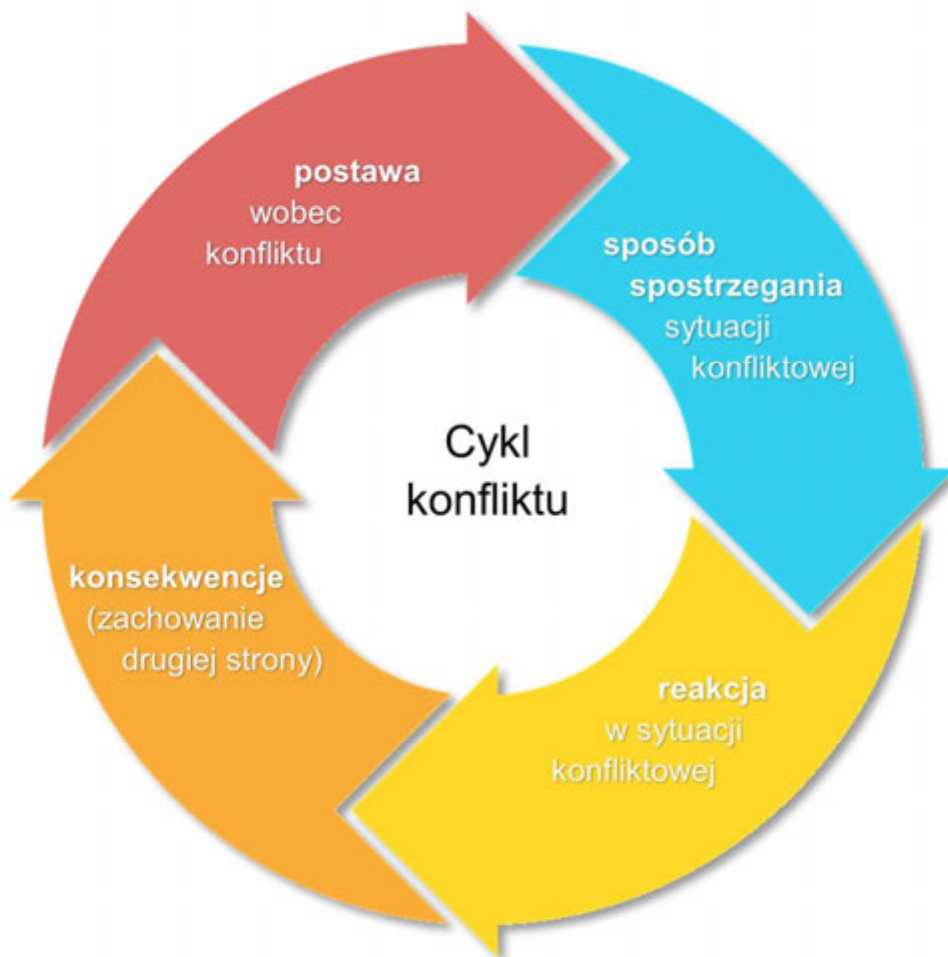

Najczęstsze sposoby radzenia z konfliktami:

- **unikanie** - polega na niedostrzeganiu konfliktu tak długo, jak jest to tylko możliwe. Niekiedy wiąże się również z przedefiniowaniem postrzegania niektórych sytuacji, by nie kojarzyły się z konfliktem. Do tej strategii można również zakwalifikować odraczenie i przeczekiwanie potencjalnych sytuacji konfliktowych,
- **rezygnacja z dążeń** - to najczęściej poddawanie się bez podjęcia walki, poddanie się po walce czy przegranie walki,
- **poszukiwanie wsparcia** - wiąże się z odwoływaniem do autorytetu w celu uzyskania pomocy, poparcia dla swojego stanowiska. Jest to odwoływanie się do trzeciej strony, aby rozstrzygnęła po czyjej stronie jest racja czy rozstrzygnął spór. W ramach tej strategii występuje również budowanie koalicji z innymi ludźmi czy grupami,
- **walka** - podejmowanie różnego rodzaju działań ofensywnych w celu przeforsowania swojego stanowiska, postawienia na swoim (często za wszelką cenę),
- **postrzeganie konfliktu jako problemu do rozwiązania** - podejmowanie bezpośrednich negocjacji czy poszukiwanie mediatora jako trzeciej strony, która może wspomóc proces zbliżania stanowisk i dochodzenia do konsensusu.

Ludzie różnią się między sobą podejściem do sytuacji konfliktowych - z jednymi osobami współdziała się łatwiej, z innymi znacznie trudniej. Dla jednych jakakolwiek kontrowersja natychmiast powoduje obrażenie się i odmawianie dalszej współpracy, albo też agresję i traktowanie adwersarzy jako wrogów. Inni wycofują się i zgadzają na wszystko lub twierdzą, że nie ma sprawy. Dla niektórych natomiast ta sama sytuacja jest traktowana jako problem do rozwiązania w toku dyskusji i nie jest odbierana jako personalny atak.

Przyczyn, dla których ludzie w odmienny sposób postrzegają i reagują na sytuacje konfliktowe, można upatrywać w różnicach prezentowanych przez nich postaw, przekonań, wartości czy doświadczeń. To właśnie te czynniki powodują, że ludzie odmiennie postrzegają te same sytuacje, a także różnie na nie reagują. Ich zachowania wywołują bezpośrednie konsekwencje w otoczeniu (np. reakcje innych osób), co w efekcie prowadzi do zmiany bądź umocnienia się reprezentowanych przez nich postaw. Graficznie zależności te można przedstawić jako tzw. cykl konfliktu:

W każdym konflikcie możemy wyróżnić szereg elementów, które go tworzą. W świetny sposób uporządkował je Christopher Moore w tzw. kole konfliktu. Znajomość tych płaszczyzn pozwala z na zrozumienie elementów ważnych w sytuacji sporu, a dodatkowo wskazuje na narzędzia, których należy użyć dla ich rozwiązania.

Rozwiązywanie konfliktu warto rozpocząć od poszukiwania jego źródeł. Amerykański psycholog i mediator Christopher W. Moore dokonał klasyfikacji konfliktu według kryterium jego źródła, tworząc tzw. koło konfliktu Moore'a. Zidentyfikował on 5 podstawowych źródeł konfliktu, których zrozumienie pozwala nie tylko na lepsze dostosowanie działań mających na celu rozwiązywanie już istniejących sytuacji konfliktowych, ale przede wszystkim zapobieganie im w przyszłości.

Mediacja rodzinna

Mediacja rodzinna jest dobrowolną, poufną metodą rozwiązywania sporów, w której skonfliktowane strony sporu - członkowie rodziny - dzięki wsparciu bezstronnego i neutralnego mediatora samodzielnie dochodzą do porozumienia.

Zasady mediacji rodzinnej

Każdy profesjonalny mediator dbając o dobro stron, kieruje się w swojej pracy kilkoma podstawowymi zasadami:

- **dobrowolność** – udział w mediacji jest dobrowolny. Zasadą jest, że strony mogą wycofać się z niej na każdym etapie postępowania mediacyjnego. Pozwala to na udział w procesie mediacji w dobrej wierze i dobrowolnym wypełnianiem wszystkich ustaleń i zobowiązań przyjętych na siebie w toku mediacji. Mediator ma obowiązek poinformowania stron o prawie odstąpienia od mediacji na każdym jej etapie,
- **bezstronność** – strony w mediacji mają równe prawa i są jednakowo traktowane. Mediator, jako moderator procesu mediacji, nie staje po żadnej stronie, ani nie wyróżnia żadnej z nich,
- **neutralność** – mediator jest neutralny co do przedmiotu sporu i znalezionych rozwiązań. Kwestia rozwiązania sporu należy do stron. Mediator nie podpowiada stronom własnych rozwiązań, natomiast pomaga stronom wypracować satysfakcjonujące postanowienia, a także sformułować je w formie ugody,
- **poufność** – przebieg mediacji jest całkowicie poufny. Zasada ta obejmuje zarówno informacje uzyskane podczas spotkań indywidualnych, jak i wspólnych posiedzeń. Strony mogą przekazać osobom trzecim, a także sądowi tylko takie informacje jakie wspólnie uzgodnią. Również mediator nie ujawnia tego, co usłyszał od stron. Nie może być również świadkiem w sądzie co do faktów, o których wiedzę uzyskał w toku mediacji,

- **akceptowalność** – mediator powinien być zaakceptowany przez strony, nikt nie ma prawa narzucać wyboru mediatora. Każda ze stron ma prawo poprosić o zmianę mediatora. Również ważnym jest akceptowanie reguł i zasad mediacji, które są ustalane na początku wspólnego spotkania.

Jednym z podstawowych dokumentów wyznaczającym zasady oraz standardy prowadzenia mediacji jest Kodeks Etyczny Mediatorów uchwalony przez Społeczną Radę ds. Alternatywnych Metod Rozwiązywania Konfliktów i Sporów przy Ministrze Sprawiedliwości w 2008 roku. Na poziomie europejskim zasady te zostały uregulowane m.in. w rozporządzeniach Rady Europy dot. mediacji jako alternatywnej metody rozwiązywania sporów.

Korzyści z mediacji rodzinnej

Mediacja stwarza stronom szansę na samodzielne, szybkie oraz relatywnie tanie rozwiązanie ich sporu w formie akceptowalnego dla obu stron porozumienia. Pozwala na zachowanie lub odbudowanie dobrych relacji z drugą stroną konfliktu, a niekiedy również na ułożenia stosunków z drugą stroną w sposób głębszy niż w przypadku sprawy sądowej. Ma to szczególnie istotne znaczenie w przypadku mediacji pomiędzy członkami jednej rodziny. Mediacja sprzyja obniżeniu poziomu negatywnych emocji oraz zrozumieniu potrzeb własnych i drugiej strony, a przez to zmniejsza obciążenie psychiczne związane z sytuacją konfliktową.

Kierując sprawę na drogę postępowania sądowego, traci się kontrolę nad wynikiem postępowania, a całość rozstrzygnięcia oddaje się w ręce sądu. Kierując sprawę do mediacji, zachowuje się wpływ na to, jak zakończy się spór. Wspólnie z drugą stroną konfliktu ustalane są zasady działania oraz jest dokonywany wybór mediatora - osoby z autorytetem, do której obie strony mają zaufanie. W przypadku mediacji, to od stron konfliktu zależy, jak i kiedy zakończy się konflikt.

Mediacja pozwala na zaoszczędzenie czasu i pieniędzy również po zakończeniu sporu - według szacunków, jeśli spór zakończył się ugodą, w 80% przypadków strony konfliktu wykonują porozumienie dobrowolnie. Nie jest potrzebna egzekucja przez komornika.

Osiągnięte przez strony porozumienie – tzw. ugoda mediacyjna – po zatwierdzeniu przez sąd zyskuje moc wyroku sądowego. W przypadku gdy druga strona nie wykonuje ugody, istnieje możliwość wystąpienia do sądu o nadanie ugodzie klauzuli wykonalności i skierowania jej do egzekucji.

Ważne!

Przez wszczęcie mediacji przerwaniu ulega bieg przedawnienia roszczeń cywilnych, który nie biegnie dopóki postępowanie mediacyjne nie zostanie zakończone. Przedawnienie biegnie na nowo dopiero od momentu zakończenia mediacji określonej w protokole mediacji.

Mediator

Mediator jest osobą, która usprawnia komunikację między stronami i pomaga uczestnikom mediacji w wypracowaniu satysfakcjonującego obie strony rozwiązania. Mediator nie jest sędzią ani arbitrem – jego rolą nie jest rozstrzygnięcie zaistniałego między stronami sporu. Musi zachować neutralność i bezstronność.

Mediatorem może być osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych, korzystająca w pełni z praw publicznych.

Organizacje pozarządowe w zakresie swoich zadań statutowych oraz uczelnie mogą prowadzić listy mediatorów oraz tworzyć ośrodki mediacyjne. Wpis na taką listę wymaga wyrażonej na piśmie zgody mediatora. Informację o listach mediatorów oraz ośrodkach mediacyjnych przekazuje się prezesowi sądu okręgowego.

Stały mediator może odmówić prowadzenia mediacji tylko z ważnych powodów, o których jest obowiązany niezwłocznie powiadomić strony, a jeżeli strony do mediacji skierował sąd - również sąd.

Ważne!

Mediatorem nie może być sędzia. Nie dotyczy to jednak sędziów w stanie spoczynku.

Mediator powinien zachować bezstronność przy prowadzeniu mediacji. W przypadku istnienia okoliczności, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do bezstronności mediator powinien niezwłocznie ujawnić stronom wszelkie okoliczności, które mogłyby wzbudzać obawy co do braku jego bezstronności.

Mediator prowadzi mediację, wykorzystując różne metody zmierzające do polubownego rozwiązania sporu, w tym poprzez wspieranie stron w formułowaniu przez nie propozycji ugodowych. Na zgodny wniosek stron mediator może wskazać stronom możliwe sposoby rozwiązania sporu, które - choć nie są dla stron wiążące - mogą przyczynić się do wypracowania ugody satysfakcjonującej obie strony.

Tajemnica mediacji

Postępowanie mediacyjne nie jest jawne. Zarówno mediator, strony, jak i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym są obowiązane zachować w tajemnicy wszelkie fakty, o których dowiedziały się w związku z prowadzeniem mediacji.

W toku postępowania przed sądem lub sądem polubownym na propozycje ugodowe, propozycje wzajemnych ustępstw lub inne oświadczenia składane w postępowaniu mediacyjnym jest bezskuteczne.

Wyrazem braku jawności mediacji jest również fakt, iż mediator nie może być świadkiem co do faktów, o których dowiedział się w związku z prowadzeniem mediacji – chyba że strony zwolnią go z obowiązku zachowania tajemnicy. Zasada ta obejmuje jedynie fakty, co do których mediator uzyskał wiedzę w związku z prowadzoną przez siebie mediacją. Istnieje jednak możliwość zwolnienia mediatora z obowiązku zachowania tajemnicy na podstawie zgodnego oświadczenia woli wszystkich stron mediacji.

Ważne!

Pomimo poufności mediacji, strony mogą wspólnie zwolnić mediatora i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym z tajemnicy.

Koszty mediacji

Mediator ma prawo do wynagrodzenia i zwrotu wydatków związanych z przeprowadzeniem mediacji, chyba że wyraził zgodę na prowadzenie mediacji bez wynagrodzenia. Wynagrodzenie i zwrot wydatków obciążają strony. Należności te są pobierane bezpośrednio od stron. Sąd ustala je i przyznaje mediatorowi tylko wówczas, gdy przynajmniej jedna ze stron skierowanych do mediacji przez sąd była zwolniona od kosztów sądowych w zakresie obejmującym należności mediatora, a pozostałe strony nie wypłaciły mediatorowi tych należności w całości.

Zasady wynagradzania mediatora w sprawach o charakterze cywilnym (np. o zapłatę, zniesienie współwłasności, dział spadku, spory sąsiedzkie, sprawy rodzinne) są określone w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym (Dz. U. 2016 r. poz. 921).

W sprawach o prawa majątkowe wynagrodzenie mediatora wynosi 1% wartości przedmiotu sporu, jednak nie mniej niż 150 złotych i nie więcej niż 2000 złotych za całość postępowania mediacyjnego.

W sprawach o prawa majątkowe, w których wartości przedmiotu sporu nie da się ustalić, a także w sprawach o prawa niemajątkowe wynagrodzenie mediatora za prowadzenie postępowania mediacyjnego wynosi za pierwsze posiedzenie 150 złotych, a za każde kolejne - 100 złotych, łącznie nie więcej niż 450 złotych.

Co istotne, w przypadku mediacji prowadzonych ze skierowania sądu, **każda ze stron może złożyć wniosek o zwolnienie od kosztów mediacji**. Wzór takiego wniosku znajduje się na stronie 29 tego poradnika.

Dodatkowo, oprócz wynagrodzenia, mediatorowi przysługuje prawo zwrotu udokumentowanych i niezbędnych wydatków mediatora poniesionych w związku z przeprowadzeniem mediacji na pokrycie kosztów:

- **przejazdów** - w wysokości i na warunkach określonych w przepisach dotyczących wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej,
- **wynajmu pomieszczenia niezbędnego do przeprowadzenia posiedzenia mediacyjnego** - w wysokości nieprzekraczającej 70 zł za jedno posiedzenie,
- **korespondencji** - w wysokości nieprzekraczającej 30 zł.

W razie nieprzystąpienia stron do mediacji, mediatorowi przysługuje zwrot poniesionych wydatków w wysokości nieprzekraczającej 70 złotych.

Wynagrodzenie oraz wydatki mediatora będącego podatnikiem podatku VAT podwyższa się o obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług.

Wszczęcie mediacji

Mediację prowadzi się na podstawie umowy o mediację (jest to tzw. mediacja umowna) albo postanowienia sądu kierującego strony do mediacji.

Mediacja umowna

Umowa może być zawarta w formie pisemnej, jak również przez wyrażenie przez stronę zgody na mediację, gdy druga strona złożyła wniosek o przeprowadzenie mediacji. W umowie o mediację strony określają w szczególności przedmiot mediacji, osobę mediatora albo sposób jego wyboru. Mediacja może być prowadzona zarówno przed wszczęciem postępowania sądowego, a za zgodą stron także w toku toczącej się sprawy.

Wszczęcie mediacji przez stronę następuje z chwilą doręczenia mediatorowi wniosku o przeprowadzenie mediacji wraz z dołączonym dowodem doręczenia jego odpisu drugiej stronie.

Pomimo doręczenia wniosku o przeprowadzenie mediacji, nie zostaje ona wszczęta, jeżeli:

1. stały mediator w terminie tygodnia od dnia doręczenia mu wniosku o przeprowadzenie mediacji, odmówił jej przeprowadzenia,
2. strony zawarły umowę o mediację, w której wskazano jako mediatora osobę niebędącą stałym mediatorem, a osoba ta, w terminie tygodnia od dnia doręczenia jej wniosku o przeprowadzenie mediacji, odmówiła przeprowadzenia mediacji,
3. strony zawarły umowę o mediację bez wskazania mediatora i osoba, do której strona zwróciła się o przeprowadzenie mediacji, w terminie tygodnia od dnia doręczenia jej wniosku o przeprowadzenie mediacji, nie wyraziła zgody na przeprowadzenie mediacji albo druga

strona w terminie tygodnia nie wyraziła zgody na osobę mediatora,

4. strony nie zawarły umowy o mediację, a druga strona nie wyraziła zgody na mediację.

Jeżeli w przypadkach, o których mowa w punktach 1 - 3 strona wytoczy powództwo o roszczenie, które było objęte wnioskiem o przeprowadzenie mediacji w terminie 3 miesięcy od:

- dnia, w którym mediator lub druga strona złożyli oświadczenie powodujące, że mediacja nie została wszczęta albo
- dnia następnego po upływie tygodnia od dnia doręczenia wniosku o przeprowadzenie mediacji, gdy mediator lub druga strona nie złożyli oświadczenia, o którym mowa w punkcie 1

- w odniesieniu do tego roszczenia zachowane zostają skutki przewidziane dla wszczęcia mediacji .

Skierowanie stron do mediacji przez sąd

Sąd może skierować strony do mediacji na każdym etapie postępowania. Zasada ta nie ma jednak zastosowania w sprawach rozpoznawanych w postępowaniach upominawczym oraz nakazowym, chyba że doszło do skutecznego wniesienia zarzutów.

Mediacji nie prowadzi się, jeżeli strona w terminie tygodnia od dnia ogłoszenia lub doręczenia jej postanowienia kierującego strony do mediacji nie wyraziła zgody na mediację.

Przewodniczący może również wezwać strony do udziału w spotkaniu informacyjnym dotyczącym polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji. Takie spotkanie

informacyjne może prowadzić sędzia, referendarz sądowy, urzędnik sądowy, asystent sędziego lub stały mediator.

Przed pierwszym posiedzeniem wyznaczonym na rozprawę przewodniczący dokonuje oceny, czy zasadnym jest skierowanie stron do mediacji. W tym celu, jeżeli zachodzi potrzeba wysłuchania stron, może wezwać je do osobistego stawiennictwa na posiedzeniu niejawnym. W takim przypadku, jeśli strona bez uzasadnienia nie stawia się na spotkanie informacyjne lub posiedzenie niejawne, sąd może obciążyć ją kosztami nakazanego stawiennictwa poniesionymi przez stronę przeciwną.

Jeżeli strony nie dokonały wyboru osoby mediatora, sąd, kierując strony do mediacji, wyznacza mediatora mającego odpowiednią wiedzę i umiejętności w zakresie prowadzenia mediacji w sprawach danego rodzaju, biorąc pod uwagę w pierwszej kolejności stałych mediatorów. Mediator ma prawo do zapoznania się z aktami sprawy, chyba że strona w terminie tygodnia od dnia ogłoszenia lub doręczenia postanowienia kierującego strony do mediacji nie wyrazi zgody na zapoznanie się mediatora z aktami.

Po skierowaniu stron do mediacji, przewodniczący niezwłocznie przekazuje mediatorowi dane kontaktowe stron oraz ich pełnomocników, w szczególności numery telefonów i adresy poczty elektronicznej, o ile je posiadają.

Ważne!

Kierując strony do mediacji, sąd wyznacza czas jej trwania na okres do 3 miesięcy. Na zgodny wniosek stron lub z innych ważnych powodów termin na przeprowadzenie mediacji może zostać przedłużony, jeżeli będzie to sprzyjać ugodowemu załatwieniu sprawy. Czasu trwania mediacji nie wlicza się do czasu trwania postępowania sądowego.

Przewodniczący wyznacza rozprawę po upływie terminu wyznaczonego na przeprowadzenie mediacji, a przed jego upływem, jeżeli choć jedna ze stron oświadczy, że nie wyraża na nią zgody.

Mediator niezwłocznie ustala termin i miejsce posiedzenia mediacyjnego. Wyznaczenie posiedzenia mediacyjnego nie jest wymagane, jeżeli strony zgodzą się na przeprowadzenie mediacji bez posiedzenia mediacyjnego.

Protokół mediacji

Z przebiegu mediacji sporządza się protokół, w którym oznacza się miejsce i czas przeprowadzenia mediacji, a także imię, nazwisko (nazwę) i adresy stron, imię i nazwisko oraz adres mediatora, a ponadto wynik mediacji. Protokół podpisuje mediator.

Jeżeli strony zawarły ugodę przed mediatorem, ugodę zamieszcza się w protokole albo załącza się do niego. Strony podpisują ugodę. Przez podpisanie ugody strony wyrażają zgodę na wystąpienie do sądu z wnioskiem o jej zatwierdzenie, o czym mediator informuje strony. Niemożność podpisania ugody (np. ze względów zdrowotnych) mediator stwierdza w protokole. Odpis protokołu mediator doręcza stronom.

W przypadku gdy strona, po zawarciu ugody, w ramach mediacji prowadzonej na podstawie umowy o mediację, wystąpi do sądu z wnioskiem o zatwierdzenie ugody mediator składa protokół w sądzie, który byłby właściwy do rozpoznania sprawy według właściwości ogólnej lub wyłącznej. W razie skierowania przez sąd sprawy do mediacji mediator składa protokół w sądzie rozpoznającym sprawę.

Uгода mediacyjna

Jeżeli zawarto ugodę przed mediatorem, sąd na wniosek strony niezwłocznie przeprowadza postępowanie co do zatwierdzenia ugody zawartej przed mediatorem.

Jeżeli ugoda podlega wykonaniu w drodze egzekucji, sąd zatwierdza ją przez nadanie jej klauzuli wykonalności. W innych wypadkach sąd zatwierdza ugodę postanowieniem. Roszczenie z tak zatwierdzonej ugody mediacyjnej może być dochodzone w postępowaniu egzekucyjnym.

Ważne!

Sąd odmawia nadania klauzuli wykonalności albo zatwierdzenia ugody zawartej przed mediatorem, w całości lub części, jeżeli ugoda jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa, a także gdy jest niezrozumiała lub zawiera sprzeczności.

Ważne!

Ugoda zawarta przed mediatorem - po jej zatwierdzeniu przez sąd - ma moc prawną ugody zawartej przed sądem. Ugoda zawarta przed mediatorem, którą zatwierdzono przez nadanie jej klauzuli wykonalności jest tytułem wykonawczym.

Wzory pism

Wzór wniosku o skierowanie stron do mediacji w toku trwającego postępowania sądowego

Poznań, dn. 1.10.2019 r.

Sąd Rejonowy Poznań - Stare Miasto
III Wydział Rodzinny i Nieletnich

Wnioskodawczyni:
Monika Nowak
ul. Prosta 10
60-197 Poznań

Uczestnik:
Andrzej Nowak
ul. Cicha 1
61-165 Poznań

Sygn. akt sprawy: III Nsm 1/19

Wniosek o skierowanie stron do mediacji

Na podstawie art. 183⁸ k.p.c. wnoszę o skierowanie ich do mediacji oraz wyznaczenie mediatora Jana Kowalskiego (*można samodzielnie wskazać osobę mediatora lub zostanie on wyznaczony przez sąd*).

Uzasadnienie

Po ostatniej rozprawie w dniu 15.09.2019 r. strony postępowania podjęły dialog dotyczący kwestii kontaktów z mał. synem stron Piotrem Nowakiem, która jest przedmiotem niniejszego postępowania. W ocenie wnioskodawczyni istnieje możliwość polubownego uregulowania kontaktów z dzieckiem, toteż uzasadnionym jest skierowanie stron do mediacji.

Strony kilka lat temu uczestniczyły w zakończonej ugodą mediacji prowadzonej przez mediatora Jana Kowalskiego, mają do Niego zaufanie i chciałyby podjąć próbę polubownego zakończenia sporu z Jego pomocą.

W związku z powyższym niniejszy wniosek jest uzasadniony i wnoszę jak na wstępie.

Monika Nowak

Załączniki:

- odpis wniosku dla strony przeciwnej

Wzór ugody mediacyjnej w sprawie o alimenty

UGODA ZAWARTA PRZED MEDIATOREM

W dniu 1.10.2019 r. w Poznaniu pomiędzy:

mał. Piotrem Nowakiem PESEL 1234567890
reprezentowanym przez Matkę Monikę Nowak PESEL 1234567890
zam. ul. Prosta 10, 60-197 Poznań
zwanym dalej „Uprawnionym”

a

Andrzejem Nowakiem PESEL 1234567890
zam. ul. Cicha 1, 61-165 Poznań
zwanym dalej „Zobowiązany”
zwanymi dalej Stronami

przed Mediatorem Janem Kowalskim - stałym mediatorem sądowym
wpisanym na listę Prezesa Sądu Okręgowego w Poznaniu zostaje
zawarta ugoda mediacyjna w przedmiocie realizacji obowiązku
alimentacyjnego na rzecz małoletniego dziecka stron Piotra Nowaka
następującej treści:

§ 1

1. Strony zgodnie postanawiają, że Zobowiązany będzie wykonywać ciężący na nim ustawowy obowiązek alimentacyjny, poprzez płacenie alimentów na rzecz małoletniej Piotra Nowaka w kwocie: 1.000,00 zł (słownie: tysiąc złotych 00/100) miesięcznie, płatnej do 10. dnia każdego miesiąca, na rachunek bankowy nr 12 1234 1234 1234 1234 1234 1234 wraz z ustawowymi odsetkami, w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat.
2. Do czasu osiągnięcia przez mał. Piotra Nowaka pełnoletności osobą uprawnioną do odbioru alimentów jest Matka mał. Monika Nowak.

3. Obowiązek alimentacyjny Zobowiązanego względem jego dziecka wynika z art 133 par 1 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego.
4. Ugoda jest skuteczna i bezpośrednio wykonalna z chwilą złożenia podpisów pod projektem ugody.
5. Pierwsza rata alimentów będzie płatna najpóźniej najbliższego dnia miesiąca wskazanego w ustępie i niniejszego artykułu.

§3

1. Strony zgodnie potwierdzają, że niniejsza ugoda kończy spór w zakresie zobowiązań alimentacyjnych Andrzeja Nowaka wobec mał. Piotra Nowaka.
2. Strony oświadczają, że nie roszczą względem siebie pretensji w związku z zawarciem i wykonaniem ugody.
3. W sytuacji zmiany okoliczności, w tym zmiany wysokości usprawiedliwionych potrzeb Uprawnionego lub zmiany możliwości zarobkowych i majątkowych Zobowiązanego, każda ze Stron może żądać zmiany warunków zawartych w niniejszej Ugodzie.
4. Niniejsza ugoda wygasa w przypadku ustania przesłanek stanowiących podstawę obowiązku alimentacyjnego.

§4

Strony zgodnie wnoszą o zatwierdzenie niniejszej ugody przez Sąd.

§5

Ugoda została sporządzona w 4 jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron, jeden dla Mediatora, jeden dla Sądu.

Monika Nowak

Uprawniony

Andrzej Nowak

Zobowiązany

Jan Kowalski

Stały Mediator Sądowy

**Wzór wniosku
o zatwierdzenie przez Sąd
ugody mediacyjnej**

Poznań, dn. 1.10.2019 r.

Sąd Rejonowy Poznań - Stare Miasto
III Wydział Rodzinny i Nieletnich

Wnioskodawczyni:
Joanna Pawlak
ul. Sosnowa 5c
60-197 Poznań

Uczestnik:
Tomasz Pawlak
ul. Modrzewiowa 17/5
61-165 Poznań

**Wniosek
o zatwierdzenie przez Sąd ugody zawartej przed mediatorem**

Na podstawie art. 183¹⁴ §1 i §2 k.p.c. niniejszym wnoszę o niezwłoczne zatwierdzenie ugody z dnia 15.09.2019 r. zawartej w drodze mediacji umownej przed stałym mediatorem sądowym Janem Kowalskim poprzez nadanie jej klauzuli wykonalności.

Joanna Pawlak

Załączniki:

- odpis wniosku dla strony przeciwnej
- protokół mediacji umownej
- ugoda mediacyjna

**Wzór wniosku
o zwolnienie z kosztów
postępowania mediacyjnego**

Poznań, dn. 1.10.2019 r.

Sąd Rejonowy Poznań - Stare Miasto
III Wydział Rodzinny i Nieletnich

Wnioskodawczyni:
Joanna Pawlak
ul. Sosnowa 5c
60-197 Poznań

Sygn. akt: III Nsm 1/19

**Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych
w zakresie kosztów postępowania mediacyjnego**

Niniejszym wnoszę o zwolnienie mnie od ponoszenia kosztów sądowych w zakresie kosztów postępowania mediacyjnego w całości w toczącej się przed tutejszym Sądem pod sygn. akt III Nsm 1/19 sprawie o ustalenie kontaktów Tomasza Pawlak z mał. Piotrem Pawlak.

Uzasadnienie

Nie jestem w stanie ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku dla utrzymania koniecznego dla siebie i swojej rodziny. Moje dochody i wydatki nie pozwalają mi na poczynienie jakichkolwiek oszczędności. Samotnie wychowuję 7-miesięcznego synka. Z powodu konieczności opieki nad dzieckiem pozostaję bez zatrudnienia. Naszym jedynym dochodem jest świadczenie rodzicielskie, świadczenie wychowawcze oraz alimenty w łącznej wysokości 2000 zł. Z kwoty tej muszę opłacić czynsz za mieszkanie oraz utrzymać siebie i dziecko.

Mój stan rodzinny i majątkowy został szczegółowo przedstawiony w oświadczeniu o stanie rodzinnym, majątku i dochodach, który przedkładam w załączeniu.

Joanna Pawlak

Załączniki:

- oświadczenie o stanie rodzinnym, majątkowym i źródłach dochodu

**Formularz oświadczenia
o stanie rodzinnym, majątku,
dochodach i źródłach utrzymania**

WZÓR

OŚWIADCZENIE O STANIE RODZINNYM, MAJĄTKU, DOCHODACH I ŹRÓDŁACH UTRZYMANIA

POUCZENIE

- 1) Druk należy wypełnić czytelnie, dokonując wpisów bez skreśleń i poprawek.
- 2) Każdą rubrykę niezacieniowaną należy wypełnić przez wpisanie odpowiedniej treści.
- 3) Jeżeli wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego jest składany wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych, dołącza się tylko jedno oświadczenie.
- 4) Jeżeli oświadczenie nie będzie zawierało wszystkich wymaganych danych, wnioskodawca zostanie zobowiązany do poprawienia lub uzupełnienia oświadczenia w terminie tygodniowym od dnia otrzymania wezwania. Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego lub wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych.
- 5) Jeżeli nie jest możliwe wpisanie wszystkich danych w druku, należy umieścić te dane na dodatkowej karcie formatu A4, ze wskazaniem uzupełnianej rubryki. Pod dodaną treścią należy złożyć podpis.
- 6) Dane w oświadczeniu należy wpisać według stanu istniejącego w dniu jego sporządzenia.
- 7) Sąd może zarządzić stosowne dochodzenie, jeżeli na podstawie okoliczności sprawy lub oświadczeń strony przeciwnej powziął wątpliwości co do rzeczywistego stanu majątkowego strony domagającej się ustanowienia lub zastępowanej przez ustanowionego adwokata lub radcę prawnego bądź strony domagającej się zwolnienia od kosztów sądowych lub z niego korzystającej (art. 119¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.); art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1025, z późn. zm.)).
- 8) Stronę, która uzyskała zwolnienie od kosztów sądowych na skutek świadomego podania nieprawdziwych okoliczności, sąd, cofając zwolnienie, skazuje na grzywnę w wysokości do 1000 złotych. Niezależnie od obowiązku uiszczenia grzywny strona powinna uiścić wszystkie przepisane opłaty i pokryć obciążające ją wydatki. Osobę, która ponownie zgłosiła wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, świadomie podając nieprawdziwe okoliczności o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, sąd, odrzucając wniosek, skazuje na grzywnę w wysokości do 2000 złotych (art. 111 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1025, z późn. zm.)).
- 9) Stronę, która uzyskała ustanowienie adwokata lub radcy prawnego na skutek świadomego podania nieprawdziwych okoliczności, sąd skazuje na grzywnę w wysokości do 5000 złotych, niezależnie od jej obowiązku uiszczenia wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego (art. 120 § 4 w zw. z art. 163 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.)).

1. Sąd, do którego jest składane oświadczenie

(nazwa i siedziba sądu, ewentualnie również właściwy wydział)

2. Sygnatura sprawy

(wpisuje się, gdy oświadczenie jest składane po złożeniu pozwu lub wniosku)

3. Dane osoby składającej wniosek

Imię i nazwisko, numer PESEL, a w wypadku przedsiębiorców dodatkowo NIP

(w razie nieposiadania numeru PESEL należy podać imię ojca i imię matki; w razie nieposiadania NIP-u należy podać informację o jego braku)

4. Stan rodzinny

(należy wpisać dane osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym z wnioskodawcą: małżonka lub osoby pozostającej we wspólnym pożyciu z wnioskodawcą, wstępnych, zstępnych i osób pozostających w stosunku przysposobienia lub pod opieką wnioskodawcy, powinowatych)

Imię i nazwisko	Data urodzenia	Rodzaj stosunku łączącego wskazaną osobę z wnioskodawcą

5. Majątek

(należy wpisać stan majątkowy wnioskodawcy, wskazując jednocześnie tytuł prawny (np. własność, użytkowanie wieczyste); jeżeli przedmioty wchodzące w skład majątku są przedmiotem współwłasności lub współużytkowania wieczystego, należy w stosunku do każdego z nich podać udział lub zaznaczyć, że wchodzi w skład majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową)

Nieruchomości

nieruchomość przeznaczona do stałego zamieszkiwania przez wnioskodawcę (nieruchomość zabudowana domem mieszkalnym lub mieszkanie)

(należy podać adres, powierzchnię działki, domu, mieszkania w m² i szacunkową wartość)

nieruchomość rolna

(należy podać adres, powierzchnię w hektarach, szacunkową wartość i sposób rolniczego wykorzystania; jeżeli nieruchomość stanowi gospodarstwo rolne, należy wskazać osobno powierzchnię gruntów rolnych i leśnych, liczbę budynków, liczbę i rodzaj urządzeń służących do produkcji, liczbę i rodzaj inwentarza żywego)

inne nieruchomości

(należy podać adres, powierzchnię w hektarach lub w m², szacunkową wartość i sposób wykorzystania)

Pozostały majątek

oszczędności

(należy wpisać wartość nominalną i walutę kwot znajdujących się na rachunkach bankowych oraz posiadanych zasobów pieniężnych w gotówce)

papiery wartościowe i inne prawa majątkowe, np. udziały, polisy inwestycyjne, jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, polisolokaty

(należy wpisać rodzaj i wartość nominalną lub szacunkową)

wierzytelności

(w przypadku wierzytelności pieniężnych należy wpisać należność (kwotę pieniężną) przypadającą od innej osoby lub osób oraz termin, w jakim powinna być zapłacona; w przypadku wierzytelności niepieniężnych należy podać obowiązek niepieniężny, który ma spełnić inna osoba lub osoby, jego wartość szacunkową i termin jego spełnienia; należy także podać sposób zabezpieczenia wierzytelności, np. weksel, hipoteka, przewłaszczenie na zabezpieczenie)

inne przedmioty wartościowe (ruchomości) o wartości wyższej niż 5000 zł, np. samochody i inne pojazdy mechaniczne, maszyny, urządzenia elektroniczne, biżuteria, sprzęt RTV i AGD

(należy wpisać nazwę, rodzaj/typ, rok produkcji oraz szacunkową wartość każdego przedmiotu odrębnie)

6. Dochody i źródła utrzymania wnioskodawcy i osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym

(należy wpisać odrębnie dla każdej osoby wszystkie dochody i źródła utrzymania np. z tytułu wynagrodzenia za pracę, emerytury, renty, działalności wykonywanej osobiście - w tym z wykonania umów cywilnoprawnych, pełnienia obowiązków społecznych lub obywatelskich, zasiadania w zarządach, radach nadzorczych i komisjach osób prawnych, z praw autorskich, pokrewnych, praw własności przemysłowej oraz innych praw twórcy, z najmu, dzierżawy, dywidend, dopłat do produkcji rolniczej i działów specjalnych produkcji rolnej, alimentów)

Imię i nazwisko	Z jakiego tytułu	Dochód miesięczny/roczny netto <small>(należy podać wysokość dochodu i właściwy okres rozliczeniowy)</small>

7. Zobowiązania i stałe wydatki

(należy wpisać np. kredyty, pożyczki, raty leasingowe, alimenty, czynsze najmu, dzierżawy, koszty ponoszone na mieszkanie, opłaty za media, koszty leczenia, rehabilitacji, ubezpieczenia majątku)

8. Inne dane, które wnioskodawca uważa za istotne

9. Miejscowość i data

10. Podpis wnioskodawcy

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY